

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENE VICTOR

Justitiestraat, 21, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

DE AANSTELLING VAN DE NIEUWGEKOZEN GEMEENTERAADSLEDEN.

Bij het in bediening treden van de nieuwe gemeenteraadsleden, achten wij het nuttig enkele juridische en praktische beginselen te over-schouwen, welke ten grondslag liggen aan deze materie.

Het mandaat der in 1932 verkozen raadsleden loopt ten einde op 31 December 1938 en overeenkomstig artikel 78, par. 1, (1) van de gemeentekieswet treden de in October jl. aange-vozen leden op 1 Januari 1939 in functie.

Zoowel de administratieve rechtspraak als de doctrine, welke dit probleem behandelen, leeren ons dat de nieuwe gemeenteraden zoodra mogelijk moeten worden aangesteld.

Zoo evenwel het proces-verbaal der verkiezingen nog niet mocht goedgekeurd zijn door de Bestendige Deputatie, termijn, die volgens artikel 76 der kieswet op 60 dagen is vastgesteld, wordt het, luidens artikel 83 van voornoemde wet, de oude gemeenteraadsleden opgelegd hun ambt te blijven waarnemen tot bij de definitieve beëindiging der nieuwe mandatarissen.

Bij de aanstelling komt de vraag naar voren, aan wien het behoort de bijeenroeping van den nieuwen raad te doen ?

Wij hebben bij dit onderzoek nagenoeg al de auteurs van het gemeenterecht (2) geconsulteerd en het valt op dat bij geen enkele onderhen, een onderscheid werd aangetroffen tusschen de aanstellingsvergadering zelf en de gewone zittingen van den raad.

Het departement van Binnenlandsche Zaken heeft echter gemeend, onder dit opzicht, een dubbele wetstoelichting te moeten vastleggen. In dezen gedachtengang, stellen wij vast dat, tot in 1921, het principe was bestendigd gebleven dat de bijeenroeping wettelijk mocht worden voltrokken door den burgemeester.

In dit verband, zegde de ministerieele omzendbrief dd. 31 October 1872 (3) dat de aanstelling van den nieuwen raad niet dient te geschieden, na een bijeenroeping door de gemeenteteoverheid, doch wel krachtens een besluit van den Koning of van den Gouverneur, handelend bij opdracht en waarbij de gestelde dag werd aangegeven.

Het verdient nochtans onze aandacht dat, over het hoofd heen van deze rechtspraak, de Gouverneur van Brabant, in zijn onderrichtingen van 11 Januari 1888, er met nadruk op wees dat de bijeenroeping van den nieuwen gemeenteraad door bemiddeling van het schepencollege moest worden bewerkstelligd. (4)

De wetsinterpretatie, in 1872 door het bestuur vooropgesteld, werd gesteund door den omzendbrief van 7 December 1895, die aan den burgemeester de volle macht toekende om tot de oproeping van de nieuw gekozen leden over te gaan.

Met deze verklaring werd afgebroken bij het ministerieel rondschriften van 19 April 1921, 14 December 1926 (5) en 24 December 1932, waarbij het college van burgemeester en sche-

penen de taak werd opgedragen voortaan de nieuwe raadsleden tot de eedaflegging op te roepen.

Bij een nader toezien, kan niet worden ontkend dat deze laatste bestuursbeslissingen het meest strooken met de bepalingen van artikel 62 van de gemeentewet, volgens dewelke het college den raad bijeenroept en die in hun juridische formuleering, op dit stuk, geen beperking inhouden.

Doch, in weerwil van zijn klaar omschreven standpunt, zien wij den Minister van Binnenlandsche Zaken, in antwoord op een gestelde vraag, een extensieve toelichting geven over deze formeele wetsbeschikking en verklaren dat het niet stipt naleven van de voorgeschreven regelen, inzake bijeenroeping van den raad, door het college, niet noodzakelijk de ongeldigheid tot gevolg heeft en elk geval afzonderlijk moet worden behandeld, met inachtneming van alle gegevens. (6)

De aanstelling vindt haar essentie in het afleggen van den politieke eed, voorzien bij de wet van 1 Juli 1860 en welke, naar keuze van de betrokkenen, burgemeester, schepenen, en raadsleden, in het Nederlandsch, het Fransch of het Duitsch, overeenkomstig de wet van 17 Juli 1926, mag worden uitgesproken.

Zoodra de beëdiging voltrokken, zijn de raadsleden in hun mandaat bevestigd en het wordt dus klaar dat het hier gaat om een substantiële voorwaarde, zonder welke vervulling het raadslid niet geldig kan beslissen en in geval hij aan de beraadslagingen zou deelnemen, hij zich niet zou kunnen onttrekken aan de straffen waarvan gewag in artikel 261 van het strafwetboek. Verwijzen wij, onder dit oogpunt, naar het koninklijk besluit van 4 Maart 1933 (7) waarbij de beslissing van den gemeenteraad van H., werd verboden om reden dat de vier aanwezige leden, zonder den eed te hebben afgelegd, akte hadden genomen van de mandaatsverzaking van een verkozene.

De eed moet worden uitgesproken in openbare vergadering; evenwel moeten wij er op wijzen dat niet noodzakelijk de meerderheid der raadsleden dient aanwezig te zijn, daar de beëdiging slechts wordt beschouwd als de essentiële aanstellingsformaliteit, welke buiten het raam valt der eigenlijke beslissingen en dienvolgens niet vatbaar is voor beraadslaging onder de leden van den raad. (8)

- Deze procedure kan van administratiefrecht-

telijk standpunt uit, alleen worden verantwoord door de feitelijke overmacht der zaken zelf, ten aanzien van de eenige beweegreden dat om de verdere beraadslagingen mogelijk te maken, een der raadsleden zonder zelf aangesteld te zijn, den eed moet afnemen van de andere en zulks in de orde der gemeentelijke hiërarchie, toekomt aan den eersten magistraat, den burgemeester, of zijn plaatsvervanger.

Bovendien mag het ons niet ontgaan dat het mandaat aan het raadslid wordt toegewezen door het kiezerskorps, doch de beëdiging hem de juridische bekwaamheid moet schenken om dit geldig te kunnen waarnemen en deel te nemen aan de beslissingen. (9)

De eedaflegging der raadsleden en schepenen, moet, in principe, worden gedaan in handen van den burgemeester, met dien verstande dat deze magistraat, luidens artikel 107 van de gemeentewet, kan worden vervangen hetzij door de schepenen of het oudste raadslid, vermits de gemeenteverhuden in bediening blijven tot de nieuwe leden zijn aangesteld. (10)

Het feit dat de nieuwe burgemeester nog niet herbenoemd is of niet meer werd herkozen, doet geen afbreuk aan deze wetsbeschikkingen. Zoolang er geen burgemeester werd benoemd, komt het hem toe de aanstellingsvergadering voor te zitten en de eedafneming der schepenen en raadsleden te doen. In het geval, dat de oude burgemeester niet zou herkozen zijn, behoudt hij zijn tweevoudige hoedanigheid van raadslid en burgemeester en moet hij het voorzitterschap van de beëdigingszitting waarnemen tot hij door de aanstelling van de nieuwe raadsleden kan vervangen worden.

Het hoeft nauwelijks gezegd dat de nieuwe burgemeester om zijn hoedanigheid van raadslid te behouden, hetgeen in beginsel, onontbeerlijk is voor de uitoefening van zijn burgemeestersambt, eveneens tot de eedaflegging is gehouden.

Daar hij zijn eigen eed niet kan afnemen, neemt de administratieve rechtspraak haar toevlucht tot de juridisch-technische constructie van het tijdelijk belet en wordt hij, voor het vervullen van bedoelde formaliteit, vervangen door een ander raadslid.

Wij ontwaren, op dit stuk, in de wet geen klaar omschreven en uitdrukkelijke prioriteit en de practici van het gemeenterecht zijn het niet eens bij de regeling van dit punt. Zoo is de schrijver van «De Gemeente» (11) van meening dat de nog niet benoemde herkozen burgemees-

ter vooreerst den eed dient af te nemen van de raadsleden en vervolgens het voorzitterschap moet afstaan aan den oudsten schepen, die als zijn beëdigder optreedt.

In het « Belgisch Gemeenterecht » (12) neemt integendeel de auteur de stelling in dat alvorens de raadsleden aan te stellen, de burgemeester als verkozen raadslid, door den eed in zijn ambt moet worden bevestigd.

Het onderzoek der bestuursrechtspraak wijst ondubbelzinnig uit dat de mogelijkheid wordt geboden bij beide genoemde interpretaties aan te sluiten, namelijk waar wij kunnen lezen dat de burgemeester beëdigd wordt in de handen van den als raadslid verkozen schepen, die de eerste komt in de benoemingsorde en bij gebrek aan verkozen schepen, door een raadslid, naar de ancienniteit. (13)

Uit deze beschouwingen, zoomede uit de bevestigingen dat de oude gemeenteoverheden hun ambt moeten blijven uitoefenen tot bij de aanstelling der nieuwe, blijkt evenwel ontegensprekelijk dat de beëdiging van den burgemeester wettig kan worden voltrokken in de handen van een herkozen raadslid, dat echter zelf den eed nog niet zou hebben afgelegd.

In het verband van deze uiteenzetting, kan het zijn nut hebben even te blijven stilstaan bij de benoeming der burgemeesters.

Deze kan slechts worden gedaan, door den Koning, op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken. (14) In de vervulling van zijn functie is de burgemeester immers de vertegenwoordiger van de centrale macht, toebedeeld met een eigen bevoegdheid en bekleed met het hoog gezag en de volledige onafhankelijkheid, welke hem in staat stellen als openbaar bewaker van de algemeene wettelijkheid op te treden.

Het wordt niet bij de wet vereischt dat de burgemeester, in den schoot van den raad, verkozen werd. Zoo het niet mogelijk lijkt in den gemeenteraad een geschikt kandidaat te vinden, die het ambt van eersten magistraat kan uitoefenen, kan de Koning een titularis benoemen buiten den raad, zulks echter op eensluidend advies van de Bestendige Deputatie van den provincieraad en onder de kiezers, die den leeftijd van 25 jaar hebben bereikt.

De burgemeester, welke geen deel uitmaakt van den raad, oefent zijn ambtsmacht uit van voorzitter van het schepencollege, waarin hij zetelt met beraadslagende stem, dan wanneer

hij, bij het voorzitterschap van den gemeenteraad, met geen beslissende macht is toebedeeld.

De gemeentewet legt geen normen vast, volgens welke de raad verplichtend met de voordracht van de kandidaten-burgemeesters is belast. De arrondissementscommissarissen, voor de gemeenten met min dan 5.000 inwoners en de provinciegeoverneurs, voor de ontvoogde gemeenten, zijn er toe gehouden officiële inlichtingen te verschaffen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken over de voorgestelde kandidaten.

In de praktijk geschiedt de voordracht bij de twee voornoemde hogere ambtenaars, door tusschenkomst van de bestuursmeerderheid van den gemeenteraad, die de benoeming van een gemeenschappelijk kandidaat wil zien bekrachtigen. Hierbij laten de raadsleden zich, over het algemeen, leiden door bepaalde aanwijzingen, welke tengevolge van de uitspraak van het kiezerskorps tot uiting zijn gekomen.

Niets belet evenwel dat de raad zelf den wensch uitdrukt dat een door hem gesteund kandidaat als burgemeester zou worden voorgedragen bij de hogere overheid, doch er hoeft op gewezen dat dergelijke voorstellingen geen eigenlijke beslissingen van den raad mogen uitmaken. Alzoo hebben wij kunnen vaststellen dat een koninklijk besluit de beraadslaging van een gemeenteraad heeft verbroken, die een kandidaat-burgemeester had aangewezen en besloten dat deze zijn functie zou vervullen tot bij zijn definitieve aanstelling. (15)

Volledigheidshalve, moeten wij er aan toevoegen dat een belangrijk deel der kiezers of inwoners der gemeente, zich tot de bevoegde overheid mogen wenden, zoo zij een geschikten kandidaat tot burgemeester willen benoemd zien. Het ligt echter voor de hand dat, in feite, geen voordrachten worden gedaan door de kiezers, die zulks overlaten aan de zorg van de politieke groepeerings en partijen.

De benoemde burgemeester moet als dusdanig den eed afleggen in handen van den Gouverneur of zijn afgevaardigde. Naar het inzicht der jongste administratieve rechtspraak (16) geldt deze beëdiging voor de aanstelling van den burgemeester als raadslid. Wat ons betreft, valt de door de doctrine ingenomen stelling (17) niet te betwisten en moet het principe van een speciale eedsafneming worden vooropgesteld, om reden dat de benoeming van den burgemeester, tot vertegenwoordiger van de Regeering, in

de gemeente, om het behoud van haar eigen karakter en wezen, volledig moet worden gescheiden van het mandaat van raadslid, dat, naar de geldende rechtspraak en leer, slechts kan worden uitgeoefend na de daartoe vereischte speciale beëdiging.

Mocht een raadslid geen gevolg geven aan de regelmatige oproeping tot beëdiging, kan dit in gebreke blijven de vervallenverklaring van zijn mandaat na zich slepen. Het betrokken lid zal als ontslagnemer worden aangezien, indien hij na twee achtereenvolgende aanmaningen, zonder wettige redenen, van de zitting is verwijderd gebleven. (18)

De wet geeft geen beschikkingen aan, waarbij bedoelde beweegredenen worden omschreven. Het is dienvolgens de taak der gemeenteraden over dergelijke tekortkomingen of geschillen te beslissen en in geval van blijvende betwisting, kan de zaak vóór de uitspraak van de Bestendige Deputatie worden gebracht, zoo de belanghebbende het daartoe voorzien beroep instelt.

De raadsleden, welke na hun aanstelling, niet wenschen hun bediening uit te oefenen, zijn vrij aan hun mandaat te verzaken. Het ontslag mag worden uitgesproken, vóór de eedaflegging, indien de geldigverklaring van de verkiezing van den betrokkene door de Bestendige Deputatie, heeft plaats gehad.

Het is niet voldoende voor het gemeenteraadslid van zijn besluit kennis te geven op de zitting van den raad, daar artikel 81 van de gemeentekieswet duidelijk bepaalt dat de ontslagname schriftelijk moet genotificeerd worden aan den gemeenteraad. Moest er zich oneenigheid voordoen omtrent de ontslagname, zoo dient de Bestendige Deputatie er over te beslissen, overeenkomstig de bepalingen van artikels 75 en 76 van laatstvermelde wet.

In geval het besluit van afstand van het mandaat, door een raadslid op de aanstellingsvergadering werd beteekend, kan de Raad tot de aanstelling van het plaatsvervangend lid overgaan, als uit het onderzoek der geloofsbrieven blijkt dat niets zich hiertegen verzet.

In de practijk, blijft dit onderzoek een eenvoudige formaliteit, daar de toestand der opvolgers, bij de goedkeuring van het proces-verbaal der verkiezing, door de Bestendige Deputatie, werd nagegaan.

Zoo echter, volgens de rechtsleer en de bestuursrechtspraak, de beëdiging der raadsleden, niet bij de meerderheid der stemmen moet

worden voltrokken, blijkt uit de beschikking van artikel 64 der gemeentewet anderzijds, dat het onderzoek der geloofsbrieven van de opvolgers, niet kan geschieden in afwezigheid van het grootste getal der leden en een eventuele tekortkoming, op dit gebied, de nietigverklaring van de genomen beslissingen kan voor gevolg hebben. (19)

Binnen het raam der wet, wordt het aan sommige gemeenteraadsleden verboden den eed af te leggen zoo er een of andere onvereinbaarheid bestaat, waarbij zij zekere ambten vervullen of betrokken zijn in een onderneming of beroep, uit hoofde waarvan zij een wedde of toelage (20) der gemeente ontvangen, of banden van bloed- of aanverwantschap vertoonen met andere leden van den raad.

In de eerst voorziene gevallen van onvereinbaarheid, zal het college van burgemeester en schepenen het raadslid aanmanen van zijn mandaat afstand te doen en wordt deze aangezien als ontslagen, zoo hij binnen de maand geen gevolg geeft aan het verzoek van het college. Bij eventueel geschil, wordt de beslissing aan de Bestendige Deputatie opgedragen, behalve beroep bij den Koning. Indien het schepencollege nalaat zelf op te treden, stelt de Bestendige Deputatie zich in de plaats van het gemeentebestuur, overeenkomstig artikel 73 van de gemeentekieswet.

De gevallen, waarin bloed- of aanverwantschap als onvereinbaarheid voorkomen, worden beslecht bij de beslissing, waarbij uitspraak wordt gedaan over de geloofsbrieven der verkozenen en, over het algemeen, de raadsleden aangeeft, die niet tot de beëdiging mogen worden toegelaten. Er dient overigens aangemerkt dat, zelfs indien de oorzaken van een echt bestaand verbod in de geldigverklaringsakte der geloofsbrieven niet vastgesteld werd, het wegens verwantschap uitgesloten lid niet voor de eedaflegging mag worden aangenomen. Bij geschil kan de Bestendige Deputatie geroepen worden om uitspraak te doen, op grond van artikel 84 der gemeentekieswet.

Zoo de gemeenteraad voor bewuste onvereinbaarheid komt te staan, kunnen de plaatsvervangers, welke overeenkomstig artikel 58 dezer wet, als zoodanig worden aangewezen, naar luid van het koninklijk besluit van 11 Maart 1904, staande de vergadering worden aangesteld, in tegenstelling met de vroegere admini-

stratieve rechtspraak, welke de onmiddellijke beëdiging uitsloot. (21)

Het weze echter aangestipt dat de aanverwantschap, die later tusschen de raadsleden zou ontstaan zijn, zonder eenigen invloed blijft op de vervulling van hun mandaat, met uitsluiting althans van de door het huwelijk gesmede banden.

Bovenbedoelde onvereinbaarheid is niet van toepassing op den burgemeester, noch op de schepenen, voor hetgeen betreft het genot van een wedde of toelage ten laste van de gemeente.

Het is ook niet van belang ontbloomt er op te wijzen dat de onvereinbaarheden geen volstrekte oorzaken van uitsluiting uitmaken, zooals de ongeschiktheid tot verkiesbaarheid, die zou voortspuiten uit het feit dat een persoon geen Belg is of den vereischten leeftijd niet zou hebben bereikt. Bij de onvereinbaarheid blijft de verkiesbaarheid voortbestaan, doch de verkorene mag niet de onvereinbare ambten tezelfdertijd uitoefenen.

Volgens de beschikking van artikel 2 der gemeentewet, moet op de aanstellingsvergadering eveneens tot de benoeming van de schepenen worden overgegaan.

Het aantal schepenen wordt krachtens de wet van 22 Juli 1932 bepaald, naar gelang het cijfer van de bevolking, met een maximum van 7 en een minimum van 2.

De verkiezing heeft plaats bij geheime stemming, in openbare vergadering, bij volstrekte meerderheid der stemmen en zulks door middel van zooveel afzonderlijke stemmingen als er kandidaten aan te duiden zijn. Mocht nochtans de ingediende candidatuur aanleiding geven tot bespreking van personenquaesties, zoo bepaalt artikel 71, par. 9, van de gemeentewet, dat de beraadslaging met gesloten deuren dient plaats te grijpen.

Bijaldien de raadsleden, om geldig te kunnen deelnemen aan de beslissingen, den door de wet voorgeschreven eed moeten afgelegd hebben, kan een nog niet aangesteld raadslid wettig tot schepenen worden benoemd, onder het strict voorbehoud dat hij voor de vervulling van de er aan verbonden functie, moet worden beëdigd als raadslid en schepenen. (22)

In tegenstelling met de bepalingen van artikel 66 van de gemeentewet, waarbij wordt voorgeschreven dat voor alle benoemingen, slechts één enkele stemming dient te geschieden, vooraleer tot de herstemming te mogen overgaan, moeten

er bij de aanstelling der schepenen, twee stemmingen worden uitgebracht. Zoo, na deze twee stemmingen, geen enkel candidaat de volstrekte meerderheid heeft verworven, zal de ballotering onder de kandidaten, met het grootst aantal stemmen uitwijzen wie de verkozen schepenen is. Bij gelijkheid van stemmen heeft de oudste den voorrang.

Luidens de wet van 27 Augustus 1921, kan de vrouw tot schepenen worden benoemd, met dien verstande dat in geval ze gehuwd is, de uitdrukkelijke machtiging van haar man onontbeerlijk is, behalve de wettelijke onbekwaamheid van dezen laatste.

Ter gelegenheid van de aanstellingszitting, wordt de voorranglijst der raadsleden en schepenen vastgesteld.

Het is geen wettelijke vereischte dat de eedaflegging zou geschieden naar de rangschikingsorde, zooals ze bij artikel 107 der gemeentewet is bepaald.

De voorranglijst der leden wordt slechts na de eedaflegging opgemaakt.

De beschikkingen van laatstgenoemd artikel leggen de gemeenteraadsleden de verplichting op ambtshalve op te treden, zoo een of ander machtsdrager van hooger rang belet is zijn functie te vervullen.

Deze voorschriften hebben er vooral het oog op de continuïteit van de bestuursdiensten te verzekeren en de moeilijkheden, die zouden kunnen voortspuiten uit de willekeur der raadsleden, te voorkomen. De schepenen zijn er dus wettelijk toe gehouden den burgemeester bij ontstentenis of verhindering te vervangen, terwijl het den raadsleden hunnerzijds opgedragen werd eventueel de functie van de belette schepenen over te nemen.

Naar luid van de slotalinea van voormeld artikel 107, wordt de rangorde der raadsleden bepaald met inachtneming van hun dienstjaren en alzoo hebben de leden, welke reeds in den raad zitting hadden, den voorrang op de nieuw verkozenen.

Het weze evenwel aangemerkt dat de in aanmerking komende dienstjaren niet mogen onderbroken zijn en de verkiezing als raadslid doorlopend moet geweest zijn, voor het behoud van den voorrang. Aldus verliest een raadslid dat niet herkozen werd, voor goed zijn rang op de lijst, zelfs indien hij later bij een volgende verkiezing, opnieuw verkozen wordt; hij wordt

op de tabel gerangschikt van af den dag waarop hij opnieuw in dienst treedt.

Nochtans behoudt een ontslagnemend lid, dat tijdens de verkiezing nog niet vervangen en in deze laatste herkozen werd, zijn rang welke ook het aantal stemmen weze dat hij bekomen heeft. (23)

Bij gelijk aantal dienstjaren wordt de voorrang verleend aan de kandidaten, welke het grootst aantal stemmen hebben bekomen, onder dit voorbehoud dat bij staking van stemmen van kandidaten van verschillende lijsten, de oudste in leeftijd eerste wordt gerangschikt en voor leden van dezelfde lijst, de ordestelling der kandidaten determineerend is.

Met betrekking tot het aantal stemmen, door de kandidaten bekomen voor de verklaring van hun verkiesbaarheid, dient volgens de bestuursrechtspraak niet als maatstaf genomen, de stemmen, welke op de leden werden uitgebracht op volledige en onvolledige lijststemmen, zoodat op de bonte stembrieven, doch wel de eindcijfers, zegge het aantal stemmen, dat bij toepassing der van kracht zijnde kieswet, aan elken candidaat, na overdracht der lijststemmen werden toegekend en zooals zulks blijkt uit het goedgekeurd proces-verbaal der verkiezing.

Wat ten slotte betreft, de zonder strijd verkozen raadsleden, moeten zij verondersteld worden de algemeenheid der stemmen te hebben bekomen en worden ze gerangschikt naar de orde der candidaatstelling en mits inachtneming van den leeftijd, zoo het verschillende lijsten geldt.

Met betrekking tot de rangorde der schepenen, gold, na het van kracht worden der wet van 30 December 1887, verwerkt met artikel 107 der gemeentewet, de administratieve rechtspraak dat deze voorrang moest worden vastgesteld, niet volgens den datum der laatste aanstelling, doch naar de orde der stemmingen bij hun eerste verkiezing. (24)

In zijn thans geldende wetsinterpretatie, stelt de Minister van Binnenlandsche Zaken voorop dat bij de verkiezing der schepenen rekening moet worden gehouden met de uitdrukkelijke uitspraak van de mandatarissen, die het kiezerskorps vertegenwoordigen en te dien aanzien, het criterium van de stemmingen bij de laatste verkiezing, moet voorzitten bij het vastleggen van de voorranglijst der schepenen. (25)

Evenwel kan, in onderling overleg tusschen de belanghebbenden, de voorrang berustend op

de volgorde der stemmingen, worden gewijzigd, doch de aldus bepaalde orde moet voor elke periode behouden blijven.

Wij willen er uiteindelijk de aandacht op vestigen dat deze bij de wet strict bepaalde rangorde niet door den gemeenteraad mag worden gewijzigd (26) en de nietigheid der administratieve handelingen in het gedrang komt, zoo ze niet wordt in acht genomen, inzonderheid wanneer het gaat om de voltrekking van de akten van den burgerlijken stand. (27)

In tegenstrijd met hetgeen we in de praktijk van het gemeenterecht ontwaren, oefent de besproken voorrangorde geen juridischen invloed uit op de door de leden, in den raad in te nemen plaats, welke, luidens artikel 73 van de gemeentewet, door den gemeenteraad zelf, bij organisch reglement wordt aangewezen.

Drs. F. DE MEIJST,
Secretaris der stad Aalst.

- (1) Gemeentekieswet, bewerkt door A. Delcroix, bl. 56.
- (2) Croonen, Hellebaut, Biddaer, Vauthier, Mennekens, Brants, Capart.
- (3) Het Belgisch Gemeenterecht, door K. Brants, herzien door A. Bogaert, bl. 109.
- (4) Emile Hellebaut; Commentaire législatif de la loi communale, 1889, bl. 29.
- (5) Het Belgisch Gemeenterecht-en Revue communale, 1927, bl. 5.
- (6) Senaat, 16 Maart 1933. Tijdschrift der gemeentebesturen 1933, 6de aflevering, bl. 138.
- (7) Revue de l'administration, 8-9e aflevering, 1933, bl. 397.
- (8) P. Biddaer. Loi communale, 1921, bl. 62.
- (9) Kon. Besl. 15 Maart 1927. Revue communale 1927, bl. 172.
- (10) Artikel 83 der gemeentekieswet, bl. 57.
- (11) De Gemeente, praktische toelichting op de gemeentewet; Jef Mennekens, gemeentesecretaris, te St Jans-Molenbeek, bl. 38.
- (12) Het Belgisch Gemeenterecht, op. cit., bl. 113.
- (13) Brief Minister van Binnenlandsche Zaken, 11 Maart 1927, Revue de l'administration 1927, bl. 323; omzendbrief van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Gouverneurs van 23 December 1938.
- (14) Een wetsvoorstel om den burgemeester te doen benoemen door den raad, werd in de centrale Kamercommissie op 25 Januari 1928, verworpen. Zie revue communale, 1932, bl. 363.
- (15) Revue communale, November 1933, bl. 356.
- (16) Brief van den Minister van Binnenlandsche Zaken, d.d. 23 December 1938.
- (17) Het Belgisch Gemeenterecht, op. cit. bl. 112.
- (18) Tijdschrift der gemeentebesturen, 7^e aflevering, 1933, bl. 167.
- (19) Kon. besl. 4 Maart 1933. Revue de l'administration, 8-9^e aflev., 1933, bl. 397.
- (20) Er is onvereinbaarheid tusschen het ambt van secretaris van de Commissie van openbaren onderstand en gemeenteraadslid. Tijdschrift der gemeentebesturen, 5^e aflev., 1933, bl. 109.
- (21) Een vleeschkeurder, die door de Regeering benoemd en bezoldigd wordt, door middel van de rechten, door de Regeering bepaald, mag als raadslid worden aangesteld. Tijdschrift der gemeentebesturen, 10^e aflev. 1933, bl. 232.
- (22) Het Belgisch Gemeenterecht, op. cit. bl. 120.
- (23) Vragen en antwoorden van den Senaat, 10 Maart 1937. Tijdschrift der Gemeentebesturen, 1927, bl. 83. — Ook Kon. Besl., 24 Maart 1933. Revue de l'administration, 8-9^e aflev., 1933, bl. 400.
- (24) Kon. Besl., 13 Juni 1927. Revue communale, 1927, bl. 239.
- (25) Min. omz. 7 December 1895. Zie P. Croonen « Bestuurlijke Zaken », bl. 238-239.
- (26) Brief aan Gouvern. van Luik, d.d. 16 Maart 1933. Revue de l'administration, 1933, bl. 402.
- (27) Revue de l'administration, 1927, bl. 116.
- (28) Willquet « Commentaire pratique de la loi communale, 4^e uitg., bl. 390.

RECHTSPRAAK

159

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

1ste Kamer. — 4 Januari 1939.

Voorzitter : M. De Vos.

Raadsheeren : M.M. De Beus en Bareel.

O. M. : M. Collard.

Pleiters : Mrs Puttemans, Buskens en Wagemans.

POLDERS. — POLDERBESTUUR PUBLIEKRECHTELIIK LICHAAM. — VERPLICHTING VAN ONDERHOUD EN BESCHERMING VAN DE DIJKEN. — SCHULDVERGELIJKING.

Het Polderbestuur is een publiekrechtelijk lichaam dat tot taak heeft de laagliggende polderlanden van zijn gebied te beveiligen tegen dijkbreuk, overstromingen en de gevolgen van overstroming. Deze verplichting tot onderhoud der dijken strekt zich niet alleen uit tot de dijken, waarvan het Polderbestuur eigenaar is, doch ook tot de gedeelten van de dijken, die aan private personen toebehooren en die deel uitmaken van het dijksysteem, waarover het Polderbestuur het wettelijk beheer heeft.

Een bedrag verschuldigd door het Polderbestuur wegens herstellingswerken aan de dijken is niet vatbaar voor schuldvergelijking met het bedrag dat aan het Polderbestuur, als belasting, verschuldigd is.

de Meester de Bezenbroeck t/ Polder van Willebroeck, Oost, enz.

Aangezien het geschil nog slechts een som betreft van 15.095 fr., geëischt door appellant;

Aangezien de eerste rechter deze eisch heeft afgewezen omdat de dijk, waaraan de werken van verhooging en versterking door appellant op eigen kosten werden verricht, aan appellant toebehoort, en het Polderbestuur dus niet gehouden is die kosten voor zijn rekening te nemen;

Aangezien echter ter zake vaststaat dat bedoelde dijk tot het poldergebied behoort, dat onder het beheer staat van het geïntimeerde bestuur;

Aangezien uit de stukken blijkt dat appellant wegens zijn in den polder gelegen gronden, waarvan de dijk deel uitmaakt, in de polderbelasting werd aangeslagen;

Aangezien verder niet betwist wordt dat het gedeelte van den dijk, waarover het gaat, begrepen is in het dijksstelsel, dat bestemd is om niet alleen de goederen van appellant, maar ook al de in den polder gelegen «ingelanden» te beschermen;

Aangezien het geïntimeerd Polderbestuur een publiekrechtelijk lichaam is, belast met een opdracht van openbaar belang;

Aangezien, als zoodanig, het Polderbestuur tot taak heeft de laagliggende poldergronden van zijn

gebied tegen dijkbreuk, overstroming en de gevolgen van overstroming te beveiligen;

Aangezien derhalve het onderhoud van de dijken wettelijk ten laste valt van het Polderbestuur, dat overigens gerechtigd is een polderbelasting te heffen op al de eigenaars van zijn poldergebied;

Aangezien die verplichting van onderhoud en versterking van de dijken zich niet alleen uitstrekt tot die dijken, waarvan het Polderbestuur eigenaar zou zijn, maar ook tot de gedeelten van de dijken, die aan private personen toebehooren en die deel uitmaken van het dijksysteem waarover het Polderbestuur het wettelijk beheer heeft;

Aangezien anders beslissen tot gevolg zou hebben het stelsel van algemeene beveiliging der polderlanden over te leveren aan den willekeur van de nalatigheid van een enkelen eigenaar, wat rechtstreeks zou indruischen tegen het doel en de taak zelf van de instelling der polders;

Aangezien het daaruit volgt dat het ter zake zonder belang is te onderzoeken of appellant een recht van privatieven aard over bedoelden dijk had, namelijk een recht van eigendom, daar dit recht het Polderbestuur niet kan ontslaan van zijn verplichtingen;

Aangezien het bedrag zelf der kosten, door appellant besteed tot herstelling van den dijk niet betwist wordt;

Aangezien appellant de schuldvergelijking inroept tusschen het bedrag dat het Polderbestuur hem betalen moet wegens de hoogerbedoelde herstellingen;

Aangezien echter de som, die appellant aan het geïntimeerd bestuur schuldig blijft een belasting is (zie : Verbr. 8 Mei 1863, Pas. 863, I, 312);

Aangezien zoodanige belasting niet vatbaar is voor schuldvergelijking met het bedrag dat door het Polderbestuur, wegens herstellingswerken moet betaald worden;

Om die redenen :

Het Hof,

Gezien art. 24 van de wet van 15 Juni 1935,

Gehoord het eensluidend advies ter openbare zitting gegeven door den heer Advocaat Generaal Van der Perren;

Ontvangt het beroep, verklaart het gegrond,

En, alle verder of strijdige conclusie van de hand wijzende,

Doet het bestreden vonnis te niet; wijzigende, veroordeelt geïntimeerde om aan appellant te betalen de som van 15.095,51 fr., met de gerechtelijke intresten;

Veroordeelt geïntimeerde tot de kosten van eersten aanleg en van beroep.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

160

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1ste Kamer. — 15 December 1938.

Voorzitter : M. Schilling.

Rechters : M.M. Hallemans en De Schrijver.

Op. M. : M. Van Hille.

Pleiter : Mr Timmermans.

VONNIS OP REKWEST. — BETWISTING.

Wanneer eene zaak vatbaar is voor betwisting en de vraag een eigenlijk proces doet ontstaan, mag zij niet het voorwerp maken van een vonnis op verzoekschrift.

Y. t/ J. W.

Gezien het verzoekschrift door Claire Y., echtgenote Jacob Wolf F., ingediend op 29 September 1938;

Overwegende dat in de willige jurisdictie, de vertooger zich moet bepalen aan de Rechtbanken de noodige machtiging te vragen om daden te verrichten welke hij zelf niet kan of mag uitvoeren doch hoeven gesteld te worden in het voordeel van den vertooger en of van derden, of de in zekere omstandigheden vereischte maatregelen te doen bevelen tot voorbehoud van in gevaar verkeerende belangen;

Overwegende dat, zoo in enkele gevallen, de Rechtbanken gemachtigd zijn vonnissen uit te brengen op verzoekschrift, dit alleen kan gebeuren wanneer de gevraagde maatregel een kenschetsende daad is van rechterlijk beheer of van rechterlijke voogdij, en geen tegenspraak uitlokkende eisch wordt gesteld; buiten deze gevallen zijn de Rechtbanken slechts bevoegd te vonnissen na verhoor of minstens oproeping van de belanghebbende partijen;

Overwegende dat het aan een verzoeker niet vrijstaat zekere feiten welke voor onderzoek door de gewone rechtsmachten vatbaar zijn, voor te stellen in een vorm die bestrijding buitensluit; dat daarom allereerst in aanmerking komt niet de vorm van den ingedienden eisch naar de aard van het gevorderde, zulks om de rechten der ter bestrijding eventueel optredende personen onaangetast te laten;

Overwegende dat het door dame F. Y., aangeboden rekwest strekt : enerzijds tot de herroeping der bij vonnis van 9 Juli 1938 gebeurde benoeming van Mter Alexander Diercxsens, plaatsv. rechter in deze rechtbank, als beheerder der goederen van J. W. Fr., vonnis dat op verzoek van diens vermoedelijke en gebeurlijke erfgenamen werd uitgelokt en uitgebracht;

anderzijds, tot de aanstelling van vertoogster zelf in hoedanigheid van beheerder dier goederen;

Overwegende dat deze in de plaatsstelling tot ernstige betwistingen aanleiding kan geven hetgeen alsdan een werkelijk geschil doet rijzen dat enkel beslecht kan worden na de beteekening aan belanghebbenden van een regelmatig exploit van rechtsingang;

(Rép. Prat. dr. belge V°, Jug. et arrêts n° 440. Dalloz Rép. Prat. V° Jugements et arrêts n° 5.

Lyon, 26 November 1880. Dall. Pér. 1882-88 met notas. Caen 27 November 1928. Dall. Jur. Gén. V° Dépôt et Séquestre n° 246. Parijs, 6 en 23 Januari 1866. Dall. Pér. 1866-2-25).

Overwegende dat gezien den onrechtmatigen vorm waarin de eisch bij de Rechtbank aanhangig wordt gemaakt, de vordering als niet-ontvankelijk dient ontzegd te worden;

En overwegende dat ter zake de aangestelde beheerder der bewuste goederen zijn ambt vervult zoodat aan de leemte der afwezigheid van Jacob Wolf F. op gepaste wijze verholpen werd;

Om deze redenen :

De Rechtbank alle verdere tegenstrijdige besluiten verwerpende;

Gehoord den heer W. Van Hille, Substituut van den Procureur des Konings in zijn eensluidend advies;

Verklaart zooals in den vorm ingesteld den eisch niet ontvankelijk;

Verwijst vertoogster in de onkosten.

161

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

1ste Kamer. — 13 December 1938.

Voorzitter d.d. : M. Axters.

Rechters : M.M. Kisters en Vanden Bussche.

Pleiters : Mrs Beyaert en Bernolet.

TOEPASSING VAN HET KON. BESLUIT VAN 15 OCTOBER 1934, n° 10. — BEURSVERRICHTINGEN OP TERMIJN.

Niet ontvankelijkheid der vordering bij gebrek aan wettelijke dekking (art. 6) en door het niet aan- en verkoopen van dezelfde hoeveelheid effecten, voor rekening van den ordergever door een afgevaardigde der beurscommissie.

S. tegen B. en L.

Gezien de dagvaarding van 8 Mei 1936 geboekt op zegel van 3 frank;

Gezien de andere gedingstukken en artikelen 2 en 36 van de wet van 15 Juni 1935;

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten;

Overwegende dat aanlegger de betaling vordert van eene som van 13.625,75 fr. zijnde het door de gedaagden schuldig gebleven saldo van verscheidene beursverrichtingen door aanlegger voor hun order gedaan tusschen 6 Januari en 5 Februari 1936;

Overwegende dat de gedaagden de ontvankelijkheid der vordering betwisten op grond van artikel 6 van het K. B. van 15 Oktober 1934, n. 10, dat iedere rechtsvordering weigert aan den lasthebber die van den ordergever de wettelijke dekking niet heeft geëischt of die zich niet gedragen heeft naar de bepalingen van artikel 4 welke de aan- of verkoop voor rekening van den ordergever door een afgevaardigde der beurscommissie van dezelfde hoeveelheid effecten voorschrijft.

Overwegende dat aanlegger voor antwoord zegt

dat voormeld K. B. van 15 Oktober 1934 niet toepas-
selijk is op deze vordering daar deze niet gesteund
is op de beursverrichtingen op termijn van de
gedaagden maar op eene schuldbekentenis en belofte
van betaling van 5 Maart 1936;

Overwegende dat deze bewering in strijd is met
de bewoording van de dagvaarding die wel de beta-
ling vordert van het saldo van verscheidene beurs-
verrichtingen; dat daarenboven de brief van 5 Maart
1936 in het kader van de geheele briefwisseling
dient onderzocht, dat uit deze briefwisseling klaar
en duidelijk spruit dat het ging om de betaling
van het saldo van beursverrichtingen op termijn
waarvan de uitvoering geregeld is door het K. B.
15 Oct. 1934, dat in de veronderstelling dat aanleg-
ger de voorschriften van dit K. B. niet heeft
nageleefd het niet opgaat de gevolgen er van te
ontwijken door zich op een brief betreffende deze
beursverrichtingen te beroepen als op eene schuld-
bekentenis waarvan hij den oorsprong geheim wil
houden;

Overwegende dat de aanlegger in zijne besluiten
van 3 Februari 1938 voorhoudt dat er wel dekking
was voor de beursverrichtingen op termijn en wel
namelijk bestaande in de comptante bewerkingen
door de partijen gedaan tot op 29 Januari 1936
doch dat hij, gezien de vertrouwelijke omgang met
de gedaagden, in de onmogelijkheid verkeerde van
hem eene dekkingsakte te eischen;

Overwegende dat de effecten aangekocht op
comptant natuurlijk door de gedaagden konden aan-
gewend worden als dekking voor zijne beursverrich-
tingen op termijn op voorwaarde dat ze in hand
van aanlegger of van een derde berustten en er
bewaard bleven; dat immers luidens art. 3 van het
K. B. van 15 Oktober 1934, n. 10, de dekking dient
geleverd te worden voor de uitvoering van het
order of ten minste voor de opening van de derde
beursbijeenvoerkomst volgende op den dag der vervul-
ling van deze voorwaarden en artikel 5 voor-
schrijft dat eene akte van dekking zal worden
opgemaakt die moet gedagteekend zijn en de aan-
duidingen dragen van den aard en de nummers der
effecten als dekking neergelegd en dat een ont-
vangstbewijs bij het leveren der dekking dient
opgesteld;

Overwegende dat bij gemis aan deze akte van
dekking en dit ontvangstbewijs er dient te worden
aangenomen dat geene dekking bestond op het
oogenblik der beursverrichtingen op termijn waar-
van het saldo wordt gevorderd;

Overwegende dat in de veronderstelling dat ge-
daagden zich bij akte van dekking zouden verbonden
hebben, zekere effecten of geldsommen neer
te leggen, maar nagelaten deze verbintenis na te
leven binnen den gestelden tijd dan nog de aanlegger
der voorschriften van artikel 4 van het K. B. n. 10
had na te leven en een gelijke hoeveelheid van de
verhandelde effecten ter beurs moest doen aankoo-
pen of verkoopen, naar gelang op het rijzen en
dalen der beurs werd gespeculeerd, door een afge-
vaardigde der beurscommissie en voor rekening van
de gedaagden, dat hij evenmin het bewijs levert door

het voorleggen der pointagebulletijns hiertoe te zijn
overgegaan;

Overwegende dat hieruit ten genoegen van rechte
spruit dat de aanlegger voor de beursverrichtingen
op termijn en op krediet aan order van gedaagde
gedaan tusschen 6 Januari en 5 Februari 1936
geen dekking heeft geëischt en zich niet heeft ge-
dragen naar de voorschriften van artikel 4 dat
dientengevolge artikel 6 hem het recht ontzegt
eene rechtsvordering op grond dezer verrichtingen
in te stellen en deze vordering dus niet ontvanke-
lijk is;

Overwegende dat het K. B. van 30 Januari 1935
door aanlegger ingeroepen van geen toepassing
is in deze; dat de werkelijkheid der beursverrichtin-
gen door de gedaagden niet wordt betwist maar wel
de ontvankelijkheid der vordering van aanlegger
alleen op grond van het niet naleven van het K. B.
van 15 Oktober 1934; dat de Rechtbank dus geene
uitspraak te doen heeft over de natuurlijke verbin-
tenis welke ten hoorde van de gedaagden bestaan;

Om deze redenen :

De rechtbank, alle andere besluiten verwerpende,
machtigt voor zooveel nodig tweede verweerster om
in rechte te treden; verklaart de vordering van
aanlegger niet ontvankelijk. Veroordeelt hem tot
de kosten.

162

BURGERLIJKE RECHTBANK TE HASSELT

Kortgeding. — 1 Juli 1938.

Voorzitter : M. Byvoet.

Pleiters : Mrs Thierry, Van Boekrijck.

KORTGEDING. — VRIJWILLIGE TUSSCHEN-
KOMST. — ONTVANKELIJKHEID. — TOEVOE-
GING VAN EEN VIERDE DESKUNDIGE.

*Een vrijwillige tusschenkomst in kortgeding is ont-
vankelijk wanneer het noodzakelijk blijkt dat alle
belanghebbenden samen hunne aanmerkingen in-
brengen.*

*De aanvraag om een vierde deskundige aan een be-
staand college van drie deskundigen toe te voegen
kan niet ingewilligd worden, doch deze mag gemach-
tigd worden om, in den schoot van dit college, met
raadgevende stem op te treden.*

N. V. Electro Soudure Thermarc t/Belgische Staat en
N. V. Constr. et Ateliers de Willebroeck.

Gezien de geboekte inleidende dagvaarding en
betekend, deze in dagteekening van 12 Mei 1938
door deurwaarder Pauwels van Mechelen, en deze
van 13 Mei 1938 door deurwaarder Masschelein van
Brussel;

Overwegende dat door bevelschrift gedragen in
kortgeding den 17 Maart 1938, in zake Belgische
Staat als aanlegger en de N. V. Constructions et
Ateliers de Willebroeck, als verweerster, een college
van drie deskundigen werd aangesteld met opdracht
de plaatsbeschrijving te maken der op 14 Maart
1938 ingestorte ijzeren brug op het Albertkanaal

te Hasselt en alle elementen op te sporen welke zullen toelaten de oorzaken der instorting dezer brug en de verantwoordelijkheid des aangaande vast te stellen;

Overwegende dat de N. V. Electro Soudure Thermare, voortgaande op zekere geruchten die zelfs in de pers weerklank vonden, volgens dewelke het instorten der brug te wijten zou zijn aan de gebrekkige uitvoering der soldeeringswerken, thans door dagvaardingen hooger vermeld verklaart te willen tusschenkomen in het bevolen deskundig onderzoek en ons aanzoeft een deskundige door haar verkozen, te voegen bij de drie voorheen aangestelde deskundigen;

Overwegende dat een vrijwillige tusschenkomst ontvankelijk is in kortgeding, wanneer het noodzakelijk blijkt dat alle belanghebbenden terzelve tijd hun aanmerkingen en hunne bevindingen zouden inbrengen (Moreau, Référés n. 392);

Overwegende dat aanlegster er een reeds ontstaan en tegenwoordig belang bij heeft de aandacht der aangestelde deskundigen te trekken op hetgeen haars er achtens hare verantwoordelijkheid van kant zou kunnen stellen; dat hare nijverheid immers van nu af reeds in opspraak gebracht is en dat het te vreezen is dat zulks nog zal verergeren, moest het ingang zijnde deskundig onderzoek, dat wel is waar tot nog toe niet tegensprekelijk was, tegen haar uitvallen;

Overwegende dat er bij hoogdringendheid van harentwege dient ingegrepen te worden, wijl verweerdens beweren dat de deskundigen hunne vaststellingen reeds geëindigd hebben en dat de ingestorte brug reeds afgebroken is;

Overwegende nochtans dat het deskundig verslag nog niet ter Griffie werd nedergelegd en dat het niet uitgesloten is dat aanlegster nog de hand zal kunnen doen leggen op die gedeelten der brug die haar vermeend goed recht zouden kunnen uitwijzen;

Overwegende dat de eisch in tusschenkomst bijgevolg ontvankelijk moet verklaard worden;

Overwegende dat de aangestelde deskundigen algeheel vertrouwen waardig zijn, dat noch hunne rechtschapenheid, noch hunne bekwaamheid in twijfel getrokken worden en dat er dus niet de minste reden bestaat om een nieuwe deskundige aan het aangestelde college toe te voegen die met dit college de verantwoordelijkheid der te nemen beslissingen zou deelen;

Overwegende dat aan aanlegsters verzoek dan ook maar gehoor verleend kan worden in zulke mate dat de door haar aangewezen technicus voor haar zal mogen optreden en zijne ervaringen en bevindingen zoo mondeling als schriftelijk aan het aangesteld college van deskundigen zal mogen doen toekomen;

Om deze beweegredenen :

Wij Xavier Byvoet, Voorzitter der Rechtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Hasselt, zetelende als Rechter in Kortgeding, bijgestaan door Jan Joosten, Griffier, de voorschriften van art. 2, 30 tot 37 der wet van 15 Juni 1935 nageleefd geweest zijnde,

Voorloopig uitspraak doende, onder voorbehoud

van alle rechten der partijen, en zonder eenige ook welkdanige schadelijke erkenenis voor elk hunner, statueerende bij tegenspraak;

Verklaren ons bevoegd en de eisch in tusschenkomst ontvankelijk en hoogdringend zijnde;

Machtigen aanlegster om tusschen te komen in het deskundig onderzoek door ons bevelschrift van 17 Maart 1938 uitgeschreven om haar te doen tegenwoordigen door den heer Guérin, Hoofdingenieur bij het Mijncorps, 79, rue des Champs, Luik, tijdens de nog te houden beraadslagingen dezer deskundigen, om, zonder nochtans deel uit te maken van het aangesteld college, de waarnemende deskundigen bij te staan en voor te lichten, doch enkel door raad, met recht nochtans zich te doen vertoonen de gedeelten der ingestorte brug die nuttig zouden geacht worden tot staving harer beweringen en deze desgevallend door de deskundigen in verzekerde bewaring te doen houden;

Zegt voor recht dat de aangestelde deskundigen op enkel vertoon der uitgifte van dit bevelschrift gehouden zullen zijn zich te schikken naar de voorschriften van dit bevel en aan aanlegster of aan haar tegenwoordiger den heer Guérin, voormeld, op eerste verzoek alle stukken of bescheiden, zonder verplaatsing, ter inzage mede te deelen, die eenigen invloed zouden kunnen hebben op de behartiging hunner belangen;

Legt de kosten ten laste der partijen, ieder voor de helft;

Geeft akte aan aanlegster dat zij den eisch schat in elk zijner onderdeelen en tegenover ieder der partijen op meer dan twintig duizend frank enkel voor wat aanleg en bevoegdheid betreft.

163

BURGERLIJKE RECHTBANK TE TONGEREN

20 Mei 1938

Voorzitter : M. L. Ulrix.

Rechters : MM. Van Caenegem en Thoné.

Op. Min. : M. Herbillon.

KRANKZINNIGE. — NIET ONTZET OF GEINTERDICEERD. — GEDING INGESPANNEN TEGEN KRANKZINNIGE EN VOORLOOPIGE BEWINDVOERDER. — ONTVANKELIJKHEID. ONDERHOUD VAN KRANKZINNIGE. — INKOMSTEN. — GEMEENTE AANSPRAKELIJK VOOR KOSTEN VAN VERZORGING.

Een geding ingeleid tegen een geïnterneerd, niet ontzet of niet geïnterdiceerd persoon en zijn voorlopigen bewindvoerder niet regelmatig door den voorzitter gemachtigd is ontvankelijk doch tegen beiden dient verstek te worden verleend daar de eerste, door zijne opsluiting niet van al zijn burgerlijke bekwaamheid wordt beroofd en de tweede niet geldig kan tusschenkomen of optreden.

Ten einde te beletten dat een krankzinnige in geval van genezing zich zonder vermogen zou bevinden, mogen enkel de inkomsten zijner persoonlijke goederen in vermindering zijner onderhoudskosten komen en moet zijn bezit onaangeroerd blijven tot zijn genezing of zijn overlijden.

De kosten van onderhoud en behandeling van een krankzinnige vallen in principie ten laste van de gemeente waar hij gedomicilieerd was.

Gemeente Wellen t/ Ernest Victor en Martens Victor.

Overwegende dat het hooger beroep tijdig en regelmatig werd aangeteekend;

Overwegende dat de oorspronkelijke eisch van beroepster strekte tot terugbetaling eener som van 4166 frank en de gerechtelijke intresten op deze som welke zij uitgekeerd zoude hebben voor onderhoudskosten van eerste beroepene aan het krankzinnigengesticht te Sint Truiden-Ziekeren alwaar hij als niet ontzet of niet geïnterdiceerd persoon geïnterneerd werd, dat samen met hem en tenzelfde einde tweede beroepene, zijn voorloopige behoorlijk aangestelde bewindvoerder, gedagvaard werd;

Overwegende dat de eerste rechter, in stede te onderzoeken of hij geen verstek diende te verleenen tegen beide verweerders, thans beroepenen, ten onrechte den eisch van ambtswege niet ontvankelijk heeft verklaard om nadien ten overbode de zaak tevens ten gronde te behandelen;

Overwegende dat beroepenen thans diezelfde niet ontvankelijkheid ten onrechte door de Rechtbank willen doen uitspreken;

Overwegende dat de missing zoo van de eerste rechter als van beroepenen berust op een verwarving der principen betreffende de niet ontvankelijkheid van een eisch met deze die het verleenen van een verstek beheerschen;

Overwegende inderdaad dat «in casu» eerste beroepene voor de eerste rechter niet verscheen noch iemand anders, «in specie» tweede beroepene, geldig voor hem en dit thans in beroep weerom het geval is om de redenen hiernader bepaald;

Overwegende dat het interneeren van een niet ontzet persoon, in zake eerste beroepene, deze niet van al zijn burgerlijke bekwaamheden berooft wijl het voorzien van een bewindvoerder geen noodzakelijkheid is en hij dan ook regelmatig en geldig gedagvaard werd sprekende tot zijn persoon (Luik, 27-II-1883, Pas. 1887, III, 89); dat zoo artikel 31 der wet van 18-6-1850 gewijzigd door de wet van 28-12-1873 de Rechtbank naar gelang de omstandigheden der zaak toelaat zulksdanige beteekening te vernietigen met het doel heimelijke of bedrieglijke rechtsgedingen ten nadeele van geplaatste personen te verhinderen, terzake hiervan geen sprake kan zijn wijl de bewindvoerder eveneens gedagvaard werd tot verdediging der belangen van eerste beroepene;

Overwegende dat dienvolgens het geding ingespannen tegen een geïnterneerd en niet geïnterdiceerd persoon ontvankelijk is, des te meer dat «in casu» diezelfde bewindvoerder niet geldig kan en tusschenkomen noch optreden, wijl het niet betwist wordt dat hij in gebreke is gebleven zich te dien einde voorafgaandelijk van de daartoe bij voornoemd artikel 31 voorgeschrevene machtiging van den bevoegden Voorzitter der Burgerlijke Rechtbank te voorzien en die formaliteit als substantieel voorkomt, daar de desbetreffende wettelijke voorschriften van openbare orde zijn; (De Page T. II

n° 367, Audenaerde 25-2-74, Pas. III 1875, blz. 31);

Dat er dienvolgens tegen beide behoorlijk gedagvaarde beroepenen, de eerste niet verschijnend en de tweede desondanks zijne verschijning, verstek dient verleend, de eisch tegen beiden niettemin ontvankelijk zijnde;

Ten gronde :

Overwegende dat overeenkomstig en in uitvoering der beslissing van den familieraad de onderhoudskosten van eerste beroepene regelmatig betaald werden en nog worden bij middel van het gansche inkomen der goederen hem toebehoorende en dat de gevorderde som slechts het tekort daarstelt door beroepster ter aanvulling uitbetaald;

Overwegende dat in die omstandigheden het inwilligen van den eisch den verkoop of aanslag of belasting op het vermogen van eerste beroepene zoude voor gevolg hebben, dan wanneer het als een algemeen geldend principie dient aanvaard dat juist om te beletten dat een krankzinnige in geval van genezing zich zonder vermogen mochte bevinden, enkel de inkomsten zijner persoonlijke goederen in mindering zijner onderhoudskosten mogen komen en zijn bezit tot zijn genezing of overlijden dient onaangetoerd (Rép. Prat. V° Déments et Déficiants mentaux n° 160);

Overwegende dat overigens de kosten van onderhoud en behandeling van een krankzinnige in principie ten laste vallen van de gemeente waar hij gedomicilieerd was en die last dus voor hare rekening blijft in geval (zooals in casu) het Provinciaal of Gemeen Fonds hun tusschenkomst weigeren of geweigerd hebben; dat trouwens de gemeente haar recht op terugvordering gebeurlijk bewaart hetzij ingevolge artikel 30 der Wet van 27-11-1891, hetzij ingevolge de wetsbepalingen die de personen aanduidt welke onderhoud verschuldigd zijn (ibidem n° 161 - 162);

Overwegende dat dienvolgens de eisch althans voorbarig en ongegrond is;

Om deze beweegredenen, en deze van den eersten Rechter die niet strijdig zijn:

De Rechtbank, zetelende in graad van beroep, alle andere en strijdige besluiten van de hand wijzende, ontvangt het beroep;

Verleent verstek tegen beide beroepenen;

Hervormt het bestreden vonnis voor zoover het de vordering niet ontvankelijk verklaart;

Wijst haar af en veroordeelt haar tot de kosten van beide gedingen.

164

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST NIKLAAS

12 April 1938.

Voorzitter : M. Verschuren.

Rechters : MM. Verbeke en De Smedt.

Referendaris : M. L. Thuysbaert.

Pleiters : Mrs Herbert en De Wolf.

HANDELAAR. — GEHUWDE VROUW. — GEEN TOELATING. — GEEN HANDELAARSTER.

De wet van 20 Juli 1932 huldigt 't beginsel dat de vrouw geen eigen handelsbedrijf kan uitoefenen tenzij mits uitdrukkelijke machtiging van den man verleend bij een ter griffie van de Rechtbank van eersten aanleg der laatste echtelijke woonplaats afgelegde verklaring. Een stilzwijgende machtiging heeft geen enkele wettelijke waarde. Hieruit blijkt dat bij gebrek aan uitdrukkelijke machtiging de gehuwde vrouw niet de bekwaamheid heeft handelaarster te zijn.

Mertens t/ Maes.

Gezien de geregistreerde dagvaarding van 8 Januari 1938;

Aangezien de vraag strekt ten einde : « nadat de tweede gedaagde, Anna Van Den Brulle, echtgenoot August Maes, zal gemachtigd zijn in rechte op te treden en, bij gebreke aan deze machtiging van eerste gedaagde, haar door de rechtbank te hooren machtigen; gedaagden zich te zien en te hooren veroordeelen hoofdelijk en elkheellijk, om aan de aanlegster te betalen de som van fr. 1.195,— openingstaksen verschuldigd over de jaren en van af 1 Januari 1934 tot en met 1 Januari 1937; dit met de wettelijke intresten en de kosten des geding; het tusschen te komen vonnis uitvoerbaar te hooren verklaren niettegenstaande verzet of beroep en zonder borg;

Over de bevoegdheid :

1° *Ten aanzien van gedaagde Maes :*

Aangezien uit de bestanddeelen der zaak blijkt dat, sinds Februari 1928, de tweede gedaagde, Van Den Brulle, haar man, August Maes, heeft opgevolgd aan het hoofd van het herbergbedrijf voor hetwelk de openingstaks gevorderd wordt;

dat er uit volgt dat de man niet rechtstreeks kan aansprakelijk zijn voor de betaling der openingstaksen verschuldigd voor de jaren gaande van Januari 1934 tot en met Januari 1937; dat hij slechts als hoofd der huwelijksgemeenschap zou kunnen verantwoordelijk zijn voor de handelsschulden van zijn vrouw; dat deze verplichting van den man, gehuwd onder het stelsel van gemeenschap, voortspuit uit de bepalingen van het B. W. (art. 1409, 2°) en van zuiver burgerlijken aard is, zoodat de man, in elk geval, voor de burgerlijke rechtbank zou moeten gedagvaard worden;

2° *Ten opzichte van gedaagde Van Den Brulle :*

Aangezien de wet van 20 Juli 1932 het beginsel huldigt dat de gehuwde vrouw geen eigen handelsbedrijf kan uitoefenen tenzij mits uitdrukkelijke machtiging van den man, verleend bij een ter griffie van de rechtbank van eersten aanleg der laatste echtelijke woonplaats afgelegde verklaring (B. W. art. 223a en 223c); dat de wet een uitdrukkelijke machtiging vereischt en alle waarde ontzegt aan de stilzwijgende machtiging (De Page, Dr. civ., d. I. nrs 722 en volg.; Pasin. 1932 bl. 306, art. 223, bl. 409, nrs 200 en volg.; Hof van Ber. Luik, 29 Jan. 1937, II, 108);

dat er uit volgt dat, bij gebrek aan uitdrukkelijke machtiging de gehuwde vrouw niet de bekwaamheid heeft handelaarster te zijn;

Aangezien de aanlegster niet bewijst en zelfs niet

beweert dat gedaagde Van Den Brulle zou voorzien zijn van een uitdrukkelijke machtiging van haren man om een eigen handelsbedrijf uit te oefenen verleend in den vorm voorgeschreven bij de wet van 20 Juli 1932; dat, in die voorwaarden, gedaagde Van Den Brulle de hoedanigheid van handelaarster niet wettelijk kan bezitten;

Aangezien de wetten, die de bekwaamheid tot handel drijven van sommige personen regelt en beperkt, van openbare orde zijn en de rechtbank zich, derhalve, ambtshalve onbevoegd moet verklaren ten aanzien van gedaagde Van Den Brulle;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle verdere of strijdige besluiten verwerpende, verklaart zich onbevoegd, zoowel ten aanzien van den eersten als tegenover de tweede gedaagde; verwijst de aanlegster in de kosten.

165

VREDEGERECHT TE KONTICH

21 December 1937.

Rechter : M. Jans.

Pl. : Mrs Van de Vorst, De Weerdts en H. De Jongh.

BURGERLIJK RECHT. — EIGENDOM. — INSTALLATIE EENER BENZINEPOMP. — ONROEREND UIT TER AARD. — VERKOOP VAN EIGENDOM. — GEBREK AAN VOORBEHOUD. — OVERGANG VAN EIGENDOM. — VERKOOPER. — FOUT. — AANSPRAKELIJKHEID.

Wanneer een pompinstallatie wordt geplaatst op dergelijke wijze dat ze niet kan worden verwijderd zonder afbraak, dat nl. deze installatie een pomp bevat vastgehecht op een gemetselden voet en een bak in een onder den grond gemetselden put, is zulke installatie onroerend goed uit ter aard.

Wanneer de eigenaar der onroerende goederen waarop de pompinstallatie werd geplaatst deze verkoopt, zonder voorbehoud, is de pompinstallatie ingevolge de accessio, eigendom geworden van den nieuwen koper.

Zelfs zoo men de installatie als roerend moest aanzien, zou de aankoper nog door art. 2279 B. W. beschermd wezen.

De verkoper indien hij geen voorbehoud heeft gemaakt betreffende de installatie heeft nochtans eene fout begaan die hem verplicht tot vergoeding.

Alliance t/ De Vocht en Brouwerij Spruyt in vereffening.

Overwegende dat eerste verweerder opwerpt dat hij het onroerend eigendom, waarop de betwiste pomp zich bevindt, met al zijne aanhoorigheden aangekocht heeft van tweede verweerster en dat gezegde pomp onroerend goed geworden is bij accessio;

Overwegende dat hij ten overvloede voor het geval er eene verdeling tegen hem zou uitgesproken worden, tweede verweerster in vrijwaring roept;

Overwegende dat tweede verweerster, zoowel op den hoofdeisch als op den eisch in vrijwaring antwoordt dat de pomp niet verkocht geweest is aan eersten verweerder;

Wat betreft den eisch gericht tegen eersten verweerder :

Overwegende dat er tusschen aanlegster en tweede verweerster eene overeenkomst bestond luidens dewelke de pomp aan deze laatste in kosteloze huur, of beter gezegd, in bruikleen, werd gegeven;

Overwegende bijgevolg dat het vaststaat dat tweede verweerster er nooit eigenares van geworden is, hetgeen zij trouwens niet beweert;

Overwegende dat deze overeenkomst tegenover eersten verweerster, eene res inter alios acta daargestelt;

Overwegende dat het vaststaat dat de pomp met hare aanhoorigheden, zooals de citerne of put die tegelijk met haar opgeëischt worden niet kan verwijderd worden zonder afbraak, dat zij inderdaad vastgehecht is op een gemetselden voet, verbonden met den muur der gebouwen en dat de citerne en de leidingen zich bevinden in een onder den grond en onder de kasseien ingemetselden punt;

Overwegende dat in die omstandigheden het bezwaarlijk kan betwist worden dat zij onroerend eigendom bij accessio, dus uit natuur, en niet bij bestemming, geworden zijn;

Overwegende dat het feit dat de wijze van plaatsing vereischt wordt door de openbare overheid en dat de toelating er toe door aanlegster aangevraagd, en aan haar verleend werd door de Bestendige Deputatie, niets aan den rechtstoestand kan veranderen;

Overwegende dat aanlegster opwerpt dat de pomp uiterlijke teekens vertoont die aan eenieder zouden bewijzen dat zij haar eigendom gebleven is en dat overigens openbaar bekend is dat de maatschappijen die zich met den verkoop van benzine bezig houden, altijd bedingen dat dergelijke pompen hun eigendom blijven;

Overwegende dat zulks zou kunnen staande gehouden worden wanneer het pompen geldt bestemd om de benzine voort te verkoopen aan het publiek, zooals deze geplaatst in garage of voor herbergen;

Overwegende dat zulks hier het geval niet is;

Overwegende dat inderdaad de pomp bestemd was voor het eigen gebruik van tweede verweerster;

Overwegende dat de aanlegster trouwens zelf het tegenbewijs levert aan haar gezegde; Dat inderdaad in hare overeenkomst met tweede verweerster er uitdrukkelijk bepaald wordt; (Art. 6..... contractant (tweede verweerster) aura le droit de racheter les appareils placés par Alliance à la fin du contrat au prix comptant. Ce prix est de 5.280 francs.);

Overwegende dat de uiterlijke teekens die aanlegster inroept dan ook niet kunnen aanzien worden als een bestendig bewijs van eigendom;

Overwegende dat verder niet beweerd wordt dat eersten verweerster, noch garagist, noch herbergier is en dus niet vermoed is de gebruiken, betreffende benzinepompen te kennen;

Overwegende dat aanlegster nog aanvoert dat tweede verweerster niet heeft kunnen verkoopen wat haar eigendom niet was; dat de verkoop bijgevolg nietig is;

Overwegende dat de pomp ingelijfd zijnde in een onroerend goed dat tweede verweerster rechtmatig verkocht heeft, een onafscheidbaar deel geworden is

van gezegd goed; Dat men zich bijgevolg niet kan voorstellen, hoe aanlegster haar eigendomsrecht er op nog zou kunnen uitoefenen; Immers zou deze uitoefening onmogelijk zijn zonder dat de pomp uitbroken worde en aldus hare hoedanigheid van onroerend goed verliezen;

Overwegende dat, moest de pomp als onroerend goed aanzien worden of de hoedanigheid van roerend goed terugvinden, eerste verweerster er eigenaar van geworden is ingevolge art. 2279 B.W.;

Wat betreft den eisch door aanlegster gericht tegen tweede verweerster;

Overwegende dat tweede verweerster niet betwist dat de pomp in kwestie haar niet toebehoorde;

Overwegende dat zij ten onrechte beweert deze niet met het onroerend goed, waarop zij zich bevindt, aan eersten verweerster zou verkocht hebben;

Overwegende dat, indien zulks zijn inzicht geweest ware, hij dit uitdrukkelijk hadde moeten verklaren bij den verkoop, gezien de pomp, zooals hierboven bewezen, bij gebreke aan voorbehoud onroerende eigendom bij accessio geworden is;

Overwegende dat de akt van verkoop desaanvaande geen voorbehoud bevat; dat de enkele afwezigheid van eenige melding van de pomp niet als voldoende kan beschouwd worden;

Overwegende dat tweede verweerster bijgevolg verplicht is aanlegster schadeloos te stellen voor de schade door haar geleden;

Overwegende dat tweede verweerster tevergeefs voorbehoudt dat aanlegster tijdig de noodige maatregelen had moeten nemen om den verkoop te verhinderen; dat het integendeel tweede verweerster behoorde deze maatregelen te nemen;

Overwegende dat de schade door aanlegster geleden bestaat in de waarde der pomp; dat deze waarde in de overeenkomst, gesloten tusschen aanlegster en tweede verweerster bepaald werd op 5.280 frank;

Dat aanlegster echter heden deze waarde slechts beraamt op 4.700 fr.. Dat deze beraming als billijk voorkomt;

Overwegende dat aanlegster daarenboven nog eene schadevergoeding eischt van 300 fr., doch deze niet verrechtvaardigt;

Wat betreft den eisch in vrijwaring;

Overwegende dat eerste verweerster, tweede verweerster in vrijwaring roept bij wijze van besluiten;

Overwegende dat deze eisch in vrijwaring, bij toepassing van art. 10 K.B. van 30 Maart 1936, n° 300 ontvankelijk is;

Overwegende dat echter de hoofdeisch tegen eersten verweerster niet gegrond zijnde, ook de eisch in vrijwaring haren grond mist;

Om deze redenen:

Wij, Edmond Jans, Vrederechter voornoemd, tegensprekelijk uitspraak doende in eerste gebied;

Zeggen voor recht dat de pomp B.P. zich bevindende op het erf aangekocht door eersten verweerster van tweede verweerster, onroerend eigendom bij accessio geworden is;

Wijzen bijgevolg aanlegster af van haren eisch tegen eersten verweerster;

Veroordeelen tweede verweerster om aan aanlegster te betalen, ten titel van schadevergoeding, de som van 4.700 frank, met de gerechtelijke intresten;

Veroordeelen 2e verweerster tot de kosten van den hoofdeisch, zeggen dat de vordering van aanlegster spruitende uit deze veroordeeling door tweede verweerster zal aangenomen worden, als zijnde eene schuld van de vereffening zelve;

Veroordeelen bijgevolg tweede verweerster deze vooraf te betalen voor alle uitkeeringen aan de gewone schuldenaars;

Veroordeelen eerste verweerder tot de kosten van zijnen eisch in vrijwaring.

BIBLIOGRAPHIE

VICTOR LEEMANS: Inleiding tot de Economische Politiek. - Uitgave: «De Nederlandsche Boekhandel», St Jacobsmarkt, 50, Antwerpen - 1938 - Prijs Frs 13.—

De aanleiding tot het schrijven van deze brochure is de klaarblijkelijke mislukking geweest van de eerste poging tot geleide of geregelde economie in ons land: nl. de poging Van Zeeland-De Man.

In bondigen vorm karakteriseert schrijver de economische politiek Van Zeeland-De Man aldus: Zij draagt niet alleen de teekenen van een overhaaste improvisatie, van dylentantisch experimenteren en van een onbeperkt geloof in de macht van het goedkoop crediet; zij heeft zich bovendien niet kunnen losmaken van het achterna jagen van partijpolitieke sympathieën, en van den waan dat uitgeven van een probaat middel tot productiviteit is, en dat een overvloed van parastatale instellingen gelijk staat met een voortreffelijke ordening.

Toch mag deze mislukking de noodzakelijkheid niet doen uit het oog verliezen van een werkelijk en doeltreffend staatsingrijpen in het economisch leven. Als beste vorm voor dit staatsingrijpen, voor deze «Gestaltung» door den staat van het economisch leven, duidt schrijver aan de corporatieve zelforganisatie van de maatschappij, onder toezicht van een staat die van werkelijken gemeenschapszin is vervuld, maar anderzijds verstandig genoeg om zijn ingrijpen zooveel mogelijk aan autonome, beroepsstandelijke lichamen over te dragen.

Voor dit staatsingrijpen bestaan geen vaste regels; maar er bestaat wel, om met de door schrijver gevolgde Prof. E. Wagemann te spreken een «Wirtschaftspolitische Strategie», algemeene inzichten die tot leidraad kunnen dienen bij het beïnvloeden van een gegeven economischen toestand.

Juiste kennis van den toestand van het land waarvan men de economie wil beïnvloeden, zulks aan de hand van statistische gegevens en behoudige doseering van de middelen waarover men bij dit ingrijpen beschikt, behooren tot deze strategie.

Schrijver onderzoekt vervolgens de verschillende invloedssferen der economische politiek als daar zijn: de handelspolitiek, de valutapolitiek, de productiepolitiek, de prijs en credietpolitiek en de belastingpolitiek.

In een korte slotbeschouwing behandelt schrijver de vraag: Is de economische politiek een kunst of een wetenschap? Zij is een kunst, aldus schrijver, en haar theoretische beschouwingen hebben alleen waarde als

zij dienstbaar zijn aan de volkswelvaart, en aan de productieve krachten die deze volkswelvaart moeten scheppen.

Dit bondige en heldere boekje is een uitstekende inleiding tot de gecompliceerde vragen die ieder staatsingrijpen op economisch gebied stelt. Het wijst er o.m. op met welke groote omzichtigheid men op dit gebied tegenover aprioristische «reddende formules» dient te staan. Het werd op keurige wijze door de Nederlandsche Boekhandel, uitgegeven.

LE STATUT LEGAL DES TRAVAILLEUSES. — Uitgegeven door het Internationaal Arbeidsbureau. - 1938. - («Etudes et documents» Série I. - Travail des femmes et des enfants).

Het Internationaal Arbeidsbureau publiceerde in 1938, onder zijn rubriek «Etudes et Documents» Série I (Travail des Femmes et des Enfants) Nr 4 een boek van 720 blz. getiteld «Le Statut légal des Travailleuses».

In zijn 74e vergadering (Februari 1936) keurde de Beheerraad van het I. A. B. het voorstel van zijn Bestuurder goed, waarbij het Bureau een overzichtelijke studie betreffende de wetgeving in zake Vrouwenarbeid zou voorbereiden. Het werk is uitgegroeit tot een studie waarvan het nut niet kan betwist worden.

Worden achtereenvolgens bestudeerd:

De wijze van reglementeering;
De officieele Besturen bevoegd in zake vrouwenarbeid;
De bescherming van het moederschap;
De arbeidsduur;
De nachtarbeid;
De aanwerving van vrouwelijke werkkraft voor ongezonden, zwaren en gevaarlijken arbeid;
De aanwerving van vrouwelijke werkkraft voor werken die een aanslag op de zedelijkheid voor gevolg kunnen hebben;
De reglementeering van het recht op een bediening;
De reglementeering der loonen;
De bijzonderheden eigen aan den toestand der verzekerden in het regiem der sociale verzekeringen;
De wettelijke toestand van de intellectueele arbeidsters;
De problemen van den vrouwenarbeid in verband staande met burgerlijk en politiek statuut der vrouwen.
De methode voor deze studie aangewend, is deze van de indeeling volgens de stof en niet deze van de indeeling per land.

Het werk is een tweede, sterk aangevulde editie van de studie die voor 6 jaar verscheen onder den titel «La réglementation du travail féminin».

In de «eerste uitgave» nochtans vertoonde de uiteenzetting van de problemen een synthetisch karakter, terwijl het huidig document een zoo volledig mogelijke ontleding bevat van de wetgevingen, die speciaal den vrouwenarbeid reglementeeren.

Er mag gezegd dat «Le statut légal des travailleuses» een zeer kostbaar werk is voor al deze die zich bijzonder interesseeren aan de problemen welke de vrouwenarbeid met zich mede brengt.

Volledigheidshalve dient hier aan toegevoegd dat het werk in kwestie slechts een inleidende studie is, die een serie studies inzet betreffende den economischen toestand van de arbeidsters, serie waarbij na een onderzoek van de wetgeving, de problemen, in de praktijk zelve zullen bestudeerd worden.

Marg. LEGOT

Advokaat.

NECROLOGIE

Wij deelen hieronder den tekst mede van de rede die uitgesproken werd door Mr J. Van den Brande bij de begrafenis van Mr F. ZECH, oud-Stafhouder der Balie van Antwerpen en oud-Voorzitter der Vlaamsche Conferentie van de Balie.

* * *

De Vlaamsche Conferentie der Balie van Antwerpen treurt: haar Oud-Voorzitter Mr. Ferdinand Zech is overleden. Eenieder van ons is diep getroffen en ontroerd, want wij die ons voorbereidden om Mr. Zech te vieren voor zijn vijftigjarig beroeps-jubileum als advocaat, moeten hem nu hier een laatste rouwhulde brengen.

Mr Zech; vijftig jaar is het geleden dat U aan de Balie werd ingeschreven als stagist van Burgemeester Jan van Rijswijk, de stichter en de eerste voorzitter onzer Conferentie. Jaren lang zijt U gehecht geweest aan het kabinet van Uw gevierde patroon, waarvan U de ijverigste medewerker en vriend zijt geweest.

Steeds zijt U getrouw gebleven aan de beginselen die U vanaf uwe intrede aan de balie tot de uwe hebt gemaakt: vlijtig en werkzaam als advocaat; steeds gereed om te pleiten, en nochtans vriendelijk en in-schikkelijk tegenover al de Confraters.

Zeër actief ook was uwe werking op politiek en sociaal gebied; maar ook hier wist uwe minzame inborst U vrienden te winnen tot zelfs bij uwe tegenstrevers.

Wat ons echter het meeste trof was uwe diepe gehechtheid aan onze Conferentie. Geene vergadering, geene feestzitting, geen enkele werkzaamheid der Conferentie ging voorbij zonder de trouwe aanwezigheid van U, Mr. Zech. En wat verrassend mag heeten: U waart steeds jong. Immer blij en opgeruimd van geest; stond U minzaam en begrip-pend tegenover eenieder van ons; steeds gereed om ons bij te staan met raad en daad.

Is het dan ook te verwonderen dat U in 1927/28 en daarna in 1928/29 eenparig tot het voorzitterschap werd verheven. Wie herinnert zich niet die twee gulle jaren van uw voorzitterschap, die tevens toch zoo vruchtbaar waren in werkzaamheden.

Maar zelfs daarna hebt U nooit versaat. De strijd om de vernederlandsching van ons rechtsleven is strakker geworden, maar altoos waart U met ons. Bij de oprichting van het baanbrekend juristenblad het «Rechtskundig Weekblad» troffen wij U heel natuurlijk in onze rangen, ons helpend bij het tot stand brengen van dit blad waarvan de invloed op ons Nederlandsch juridisch leven nu onoverschattelijk is.

U waart steeds de vriend der jongeren Mr. Zech, en het is dan ook met diepe ontroering dat ik terugdenk aan de ontvangst der eerste-jaarstagisten over enkele weken pas, in de maand December.

Niet tegenstaande U door de ziekte waart ondermijnd, hebt U er aan gehouden op deze vergadering te zijn om aan deze jongeren uwe minzame raadgevingen te laten hooren.

Weest er dan ook van overtuigd dat uwe gedachtenis steeds levendig in de Conferentie zullen voortleven.

De Vlaamsche Conferentie biedt aan uwe diepbe-proefde Gade, den heer Referendaris Fred. Zech, en aan de Familie Zech, de eerbiedige uitdrukking van haar diep medevoelen in het groot verlies dat hun treft.

Diep betreuden Oud-Voorzitter Zech, wij wenschen U de eeuwige rust.

BALIELEVEN

VLAAMSCHE CONFERENTIE DER BALIE TE ANTWERPEN

STAGISTENPRIJSKAMP

REGLEMENT

Sinds het vorige jaar richt de Vlaamsche Conferentie in verstandhouding met het Rechtskundig Weekblad een stagistenprijskamp in. Het reglement van dezen prijskamp wordt hierna gepubliceerd. De stagisten die wenschen deel te nemen aan den prijskamp moeten onmiddellijk en ten laatste op 15 Februari hun inschrijving mededeelen met opgave van het gekozen onderwerp aan den secretaris van de jury, Mter Herman Jacob.

ART. 1. — Elk jaar richt de Vlaamsche Conferentie en het Rechtskundig Weekblad een prijskamp van wel-sprekendheid in.

ART. 2. — Mogen deelnemen aan dezen prijskamp alle stagisten ingeschreven bij de Balie van Antwerpen die lid zijn van de Vlaamsche Conferentie.

ART. 3. — Voor de organisatie van den prijskamp en de beoordeeling van de spreekbeurten wordt elk jaar bij den aanvang van het rechterlijk jaar een jury aangesteld. Voorzitter van de jury is van rechtswege de hoofdredacteur van het Rechtskundig Weekblad. Twee leden van de jury zullen aangeduid worden door het Bestuur van de Vlaamsche Conferentie en twee door het Rechtskundig Weekblad. Beiden organismen duiden daarenboven een secretaris aan. De penningmeester van het Rechtskundig Weekblad vervult van rechtswege de functie van penningmeester van de jury.

ART. 4. — De keuze van het onderwerp is vrij. Het onderwerp moet een juridisch karakter dragen. De spreekbeurt mag ook betrekking hebben op het leven van een jurist of een staatsman. De jury mag nochtans bij het begin van het jaar een serie onderwerpen of een bepaald gebied waarin de onderwerpen moeten gekozen worden vaststellen.

ART. 5. — Elke spreekbeurt mag niet langer dan 30 minuten duren. De voorzitter van de jury zal na verloop van de toegestane tijdsduur de spreekbeurt moeten onderbreken.

ART. 6. — Bij het beoordeelen van de spreekbeurten zullen de volgende criteria gelden:

10 punten voor de taalzuiverheid. Dit beduidt de uitspraak en de zuiverheid volgens de grammatica en de syntaxe;

20 punten voor de zuivere welsprekendheid en wijze van voordragen;

20 punten voor den inhoud.

ART. 7. — De spreekbeurten worden gehouden tijdens de gewone vergaderingen van de Vlaamsche Conferentie.

ART. 8. — Het Bestuur der Vlaamsche Conferentie stelt de datums van de verschillende spreekbeurten vast. De deelnemer die zich op dezen aangeduiden datum niet aanbiedt, ziet af van de deelname aan de spreekbeurt.

ART. 9. — De kandidaten die wenschen deel te nemen aan den prijskamp moeten hun inschrijving richten aan den Voorzitter van de Jury ten laatste op 15 November. De stagisten van het eerste jaar nochtans mogen zich inschrijven tot 1 Januari.

Bij de inschrijving moet de juiste opgave van het te behandelen onderwerp opgegeven worden.

ART. 10. — De beslissingen van de Jury wordt be-

kend gemaakt door de Voorzitter van de Vlaamsche Conferentie tijdens de Openingszitting van het volgende jaar. De toegekende prijzen worden op dit oogenblik uitgereikt.

Er worden twee prijzen toegekend: de eerste prijs bedragende 750,— frank, wordt door de Vlaamsche Conferentie gegeven; de tweede prijs, bedragende 500,— frank, wordt toegekend door het Rechtskundig Weekblad.

ART. 11. — Het Rechtskundig Weekblad heeft het recht de voorgebrachte studies te publiceren.

VOORLOOPIGE BEPALING. — Voor het jaar 1938-1939 moeten de inschrijvingen medegedeeld worden aan den secretaris der Jury, Mter H. JACOB, 53, Anselmostraat, te Antwerpen, vóór 15 Februari. De voordrachten zullen gehouden worden vanaf 1 Maart in de volgorde vast te stellen door het Bestuur der Conferentie.

VLAAMSCHER CONFERENTIE BIJ DE BALIE VAN HET HOF VAN BEROEP TE GENT

VERGADERING VAN DINSDAG, 17 JANUARI 1939

De Vlaamsche Conferentie bij de Balie van Gent, hield op Dinsdag, 17 Januari l.l. een zeer welgelukte bijeenkomst in de zaal der Kortgedingen. De stafhouder, Mter De Cock, had er aan gehouden deze bijeenkomst bij te wonen, en stuurde aan de aanwezige jonge confraters enkele welgemeende woorden toe, ze aanzettend degelijk gebruik te maken van de vergaderingen van de conferentie. Hij wenschte het bestuur geluk met het opleidend initiatief dat het genomen had, de pleitoefeningen weder in te voeren, en kondigde ten slotte het blijde nieuws aan dat we binnenkort over een eigen lokaal in het gerechtshof zouden kunnen beschikken.

In vervanging van Mter Mathys, door onvoorziene omstandigheden plots verhinderd, had Mter Tenner, lid van den Tuchtraad, het welwillend op zich genomen een voordracht te houden over «het bureel der kosteloze raadplegingen». Hij gaf de jonge confraters menige wenk hoe zij zich in sommige gevallen te gedragen hadden, b.v. om van een zaak ontlast te worden, of hoe zij, ook als kosteloze raadsman, recht hadden op de eerbiediging van hun waardigheid als advocaat.

Daarna ging men over tot de wijziging der statuten. De wijzigingen voorgesteld in art. 4 — benoeming van een afzonderlijken schatbewaarder —; en art. 6 — vaststellen der jaarlijkse contributie door het bestuur — werden aangenomen.

Het nieuwe artikel 7, over de eereleden, werd terug naar het bestuur verzonden.

Tot schatbewaarder voor het loopende jaar, werd Mter J. Raes, lid van het bestuur, aangewezen.

De leden-stagisten zullen binnen de acht dagen een afzonderlijke vergadering houden, waarop zij hun vertegenwoordigers bij het bestuur zullen aanduiden.

Laatste punt der dagorde: Pleitoefening.

Als pleiters traden op Mter Pauwels, aanlegger, Mter Naudts, verweerder, Openbaar Ministerie, Mter De Meester.

De heer stafhouder, Mter De Cock, was zoo bereidwillig als voorzitter der Rechtbank te fungeeren. Mters J. Raes en F. Duchêne, fungeerden als bijzitters.

De zaak: Brouwer Dupont verkocht aan Van der Voort een herberg, 125.000 fr. contant te betalen, plus

de verplichting gedurende 10 jaar uitsluitend bieren te betrekken bij verkooper.

Twee jaar na datum sterft Van der Vorst. De ouders Van der Vorst, eenige erfgenen, verkopen de herberg aan Schellinck, voor dezelfde koopsom, zonder van eenige verplichting tegenover brouwer Dupont melding te maken. En de nieuwe koper weigert inderdaad drank bij den eersten verkooper te betrekken.

Dupont spreekt in rechte, én ouders Van der Vorst, én Schellinck aan, en eischt solidair van hen een schadevergoeding van 50.000 frank.

Stelling anlegger: 1) Ouders Van der Vorst begingen een contractuele fout, zijn gehouden de verbintenissen van erflater te volbrengen.

2) Schellinck, delictuele verantwoordelijkheid. Heeft met voorkennis, medegeholpen, samen met eerste verweerders om zich aan hun verplichtingen te onttrekken. Dit is voldoende. Het kwaad inzicht is ook aanwezig, heeft geprofiteerd van nood van verkoopters.

Eerste verweerder doet verstek.

Stelling tweede verweerder: Voor wat de aansprakelijkheid betreft voor de gevolgen uit een contract inter alios acta, maakt de huidige rechtsleer een onderscheid tusschen innerlijke gevolgen van het contract (alleen bindend voor contracteerende partijen) en de gevolgen van het bestaan van het contract. Deze kunnen bindend zijn voor derden. Hier is echter geen delictuele schuld aanwezig, want voorkennis van het bestaan van het contract, volstaat niet. Rechtsleer eischt dat bewijs ingebracht worde én over de voorkennis, én van de kwade trouw, (arrest Verbrekingshof 2 Nov. 1932). Geen van beide bewijzen zijn geleverd. Er is geen solidariteit, ook geen stof tot een veroordeeling in solidum.

Besluit: eisch af te wijzen, subsidiairlijk herstelling der schade, die een rechtstreeksch gevolg moet zijn van een persoonlijke schuld.

Openbaar Ministerie. Alhoewel zaak niet mededeelbaar, geeft toch een advies, en beslist tot afwijzen van den eisch, zelfs tegenover verstek doende partij. Het is immers niet bewezen, noch of de ouders verplicht kunnen worden de café verder uit te baten, noch of zij hem kunnen uitbaten.

Het vonnis op de volgende zitting.

Mter Varendonck dankte pleiters en rechters, en inzonderheid stafhouder Mter De Cock, voor zijn bijk van belangstelling.

V.

TIJDSCHRIFTEN

RECHTSKUNDIG TIJDSCHRIFT. — Nr. 1. — Januari-Februari 1939. — Een eeuw burgerlijk proces recht, door Prof. Mr. J. H. P. Bellefroid. — Locke's theorie over den natuurstoestand, door Drs. E. Roos. — Het Kanoniek Procesrecht, door Dr. Maria Eyskens. — De Wording van het Eigendomsbegrip in het oud-Romeinsch Recht, door Prof. J. G. A. Wilms.

TIJDSCHRIFT VOOR NOTARISSEN. — Nr. 1. — Januari 1939. — J. Papen: De bedrijfsbelasting in het Notariaat. — Art. 6, W. 28 Juli 1938 tot verzekering van de juiste heffing van belastingen. — Art. 55, S. W. op de belastingen op de inkomsten.

DE GEMEENTE. — Nr. 12. — De voorrang der schepenen. — Uittreksels uit de registers van den burgerlijken stand.

De Vlijt, Nationalestr., 46, Antwerpen. A. Somville, best.